

Sygn. akt VII U 2268/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Adrianna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2014 r. w Gdańsku

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 16 sierpnia 2013 r. nr (...)

I. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu J. K. prawo do emerytury od dnia 01 maja 2013r.;

II. nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania zaskarżonej decyzji.

Sygn. akt VII U 2268/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 sierpnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., działając na podstawie przepisu 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2013, 1440 j. t.) odmówił J. K. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w oparciu o ustalenie, iż na dzień 01 stycznia 1999 r. nie udowodnił on wymaganego przez prawo 15 – letniego stażu pracy w szczególnych warunkach.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach pozwany nie uwzględnił ubezpieczonemu następujących okresów pracy :

- od 09 lutego 1982 r. do 14 czerwca 1982 r. z uwagi na fakt, iż na świadectwie pracy z dnia 16 grudnia 1999 r. zakład pracy nie wskazał podstawy prawnej, nie powołał się na rozporządzenie Rady Ministrów oraz zarządzenie resortowe,

- 09 października 1996 r. do 23 listopada 1996 r. z uwagi na fakt, iż na świadectwie pracy z dnia 22 listopada 1996 r. w powołanym przez zakład pracy wykazie B w/w rozporządzenia nie wymieniono prac kierowców samochodu ciężarowego.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony J. K. wskazując, iż legitymuje się 15- stoma latami pracy w szczególnych warunkach , bowiem świadczył pracę w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony w wymaganym ustawowo okresie.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Na rozprawie w dniu 23 września 2013 r. ubezpieczony wniósł o zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach wszystkich okresów w których świadczył pracę zawodową, jak również okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. K., urodzony dnia (...), w dniu 14 maja 2013 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o emeryturę.

Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego oraz nie pozostaje nadal w stosunku pracy.

Okoliczności bezsporne, vide: akta rentowe : wniosek z dnia 14 maja 2013 r.- k. 1-3

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił na dzień 01 stycznia 1999r. staż ubezpieczeniowy wymiarze łącznym 25 lat, 6 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych.

Zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzją z dnia 16 sierpnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., działając na podstawie przepisu 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2013, 1440 j. t.) odmówił J. K. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w oparciu o ustalenie, iż na dzień 01 stycznia 1999 r. nie udowodnił on wymaganego przez prawo 15 – letniego stażu pracy w szczególnych warunkach.

dowód : akta rentowe :, decyzja pozwanego z dnia 16 sierpnia 2013 r.- k. 29, karta przebiegu zatrudnienia – k. 28

Od 02 września 1968 r. do 21 kwietnia 1973 r. ubezpieczony był uczniem szkoły przyzakładowej w zawodzie mechanik samochodowy.

W okresie od 26 kwietnia 1973 r. do 12 kwietnia 1975 r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową pełniąc funkcję elektryka wojskowego.

Wnioskodawca świadczył pracę w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w pełnym wymiarze czasu pracy w następujących okresach:

- od 27 marca 1976 r. do 28 lutego 1978 r. podczas zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G., na stanowisku kierowcy

- od 04 kwietnia 1978 r. do 07 lipca 1979 r. podczas zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) G. na stanowisku kierowcy

- od 17 sierpnia 1979 r. do 23 maja 1980 r. podczas zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku kierowcy

- od 26 czerwca 1980 r. do 08 stycznia 1982 r. podczas zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku kierowcy

- od 29 lipca 1982 r. do 31 grudnia 1982 r. podczas zatrudnienia w Zakładzie (...) w G. na stanowisku kierowcy

- od 10 lutego 1983 r. do 28 stycznia 1984 r. podczas zatrudnienia w Krajowej Państwowej (...), Oddziale (...)w G. n stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego

- od 11 kwietnia 1984 r. do 06 października 1985 r. podczas zatrudnienia w Wojewódzkim Zakładzie (...), Zakład (...) w G. na stanowisku kierowcy

- od 08 grudnia 1986 r. do 02 października 1988 r. podczas zatrudnienia w Wojewódzkim Związku (...), Zakład (...) w G. na stanowisku kierowcy

- od 03 października 1988 r. do 31 grudnia 1990 r. podczas zatrudnienia w Wojewódzkim Związku (...), Zakład (...) na stanowisku kierowcy

- od 01 stycznia 1991 r. do 31 maja 1992 r. podczas zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) na stanowisku kierowcy

- od 04 maja 1994 r. do 31 grudnia 1995 r. podczas zatrudnienia w Zakładzie (...) na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego

- od 09 października 1996 r. do 23 listopada 1996 r. podczas zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego

- od 16 lipca 1997 r. do 28 maja 1999 r. podczas zatrudnienia w Zakładzie Produkcyjno – Usługowym (...) na stanowisku kierowca – ładowacz.

Ubezpieczony we wszystkich wyszczególnionych powyżej okresach czasu kierował pojazdami ciężarowymi o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wnioskodawca obsługiwał takie pojazdy jak m. in. jelicze także z przyczepami czy kamazy,

W trakcie zatrudnienia w poszczególnych zakładach pracy skarżący za pomocą samochodów ciężarowych rozwoził materiały budowlane potrzebne na budowach m. in. żwir.

Pracując w charakterze kierowcy - ładowacza w Zakładzie Produkcyjno – Usługowym (...) skarżący w dalszym ciągu kierował pojazdami ciężarowymi (np. wywrotką) przewożąc m. in. cegły, kostkę brukową. Po dostarczeniu towaru na miejsce skarżący zajmował się wyładunkiem towaru. Powyższe czynności zazwyczaj wykonywał wspólnie z innymi pracownikami.

W okresie od 09 lutego 1982 r. do 14 czerwca 1982 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Produkcyjno- Usługowym (...) w charakterze malarza konserwatora. Do jego obowiązków należało malowanie statków wojennych przy pomocy pistoletu.

Od 10 sierpnia 1973 r. ubezpieczony posiada prawo jazdy kat. C , a od 01 lipca 1977 r. jazdy kat. CE . Wnioskodawca nie posiada prawa jazdy innych kategorii.

Od 01 sierpnia 1986 r. do zakończenia istnienia Spółdzielni Pracy (...) razem z ubezpieczonym pracował świadek J. B. który będąc zatrudnionym w sekcji rozliczeń, zajmując stanowisko zastępcy kierownika miał codzienny kontakt z kierowcami.

Od 1978 r. G. K. pozowała z ubezpieczonym w konkubincie, a od 1980 r. w związku małżeńskim.

dowód: akta sprawy : świadectwa pracy i zaświadczenia – k. 5-22 plik renta, zeznania świadka J. B. – k. 64-65, zeznania świadka G. K. – k. 65, wyjaśnienia ubezpieczonego – k. 66, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach – k. 62, akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...), (...) i (...) oraz (...) w G.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy w tym w aktach osobowych wnioskodawcy oraz w aktach rentowych ubezpieczonego, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków: G. K. i J. B. w zakresie w jakim korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym z wyjaśnieniami ubezpieczonego, które Sąd uznał za przekonujące. W szczególności podkreślenia wymaga, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w tym zeznania świadków i wyjaśnienia ubezpieczonego, wzajemnie się uzupełniając, stworzyły spójną całość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego J. K. zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2013, 1440 j.t.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej : 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

Podkreślenia wymaga, iż art. 184 ust 2 powyższej ustawy zmieniony został przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. nr 637) z dniem 01 stycznia 2013r., co skutkuje tym iż od 01 stycznia 2013 r. celem uzyskania uprawnienia do emerytury w warunkach szczególnych nie ma konieczności spełniania przez ubezpieczonych przesłanki rozwiązania stosunku pracy.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa o emeryturach i rentach z FUS, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale VIII (w transporcie i łączności) pod poz. 2 wymienione są prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów.

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony w dniu 08 września 2012r. osiągnął 60 rok życia, udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat oraz nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może zostać uznany cały okres podejmowania przez skarżącego pracy zawodowej, jak również okres odbywania przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie zaistniały podstawy uzasadniające zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach wszystkich postulowanych przez ubezpieczonego okresów.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do okresu od 26 kwietnia 1973 r. do 12 kwietnia 1975 r. , w którym skarżący odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Niewątpliwie aktualna treść przepisu art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony (Dz. U. z 2004 r., Nr 241, poz. 2416 ze zm.) daje podstawę wliczenia odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia jedynie w zakresie uprawnień wynikających ze stosunku pracy w przypadku spełnienia przewidzianych w ustawie warunków. Zgodnie z treścią tego przepisu, pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia z czynnej służby wojskowej podjął pracę u pracodawcy, u którego był zatrudniony w dniu powołania do tej służby, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia u tego pracodawcy w zakresie wszystkich uprawnień wynikających ze stosunku pracy. Jednakże oparcie się na aktualnym brzmieniu art. 120 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony nie jest trafne.

Ocenę, czy w ustalonym stanie faktycznym czas odbywania przez wnioskodawcę czynnej służby wojskowej należy traktować jako okres zrównany z okresem pracy w warunkach szczególnych w zakresie uprawnień pracowniczo – emerytalnych w kontekście przepisów regulujących uprawnienia związane z odbywaniem czynnej służby wojskowej – należy odnosić do regulacji obowiązujących w czasie, kiedy wnioskodawca odbywał służbę wojskową, tj. w latach 1973 – 1975, a nie do przepisów dotyczących tej materii obowiązujących w dacie złożenia wniosku lub wydania decyzji przez organ rentowy.

Analiza przepisów o powszechnym obowiązku obrony wskazuje, że podlegały one częstym zmianom, przy czym w stanie faktycznym sprawy podstawowe znaczenie ma brzmienie ustawy obowiązujące w okresie odbywania przez wnioskodawcę zasadniczej służby wojskowej. Zgodnie z obowiązującym wówczas art. 120 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony, pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od zwolnienia z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podjął pracę, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął pracę, w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z Kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych.

Podkreślenia wymaga, że na wskazanych warunkach okres zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podlegał zaliczeniu do okresu zatrudnienia w zakresie „wszelkich uprawnień wynikających z Kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych”. Należy więc uznać, że „wszelkie uprawnienia wynikające z Kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych” to także uprawnienia wynikające z ubezpieczenia społecznego, będące pochodnymi pozostawania w stosunku pracy, a więc okres czynnej służby wojskowej zaliczony na wskazanych warunkach do okresu zatrudnienia (stosunku pracy) trzeba traktować w prawie ubezpieczeń społecznych tak, jak okres podlegania ubezpieczeniu z tytułu stosunku pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2009 r. I UK 126/09, OSNP 2011/7 – 8, 112, oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 kwietnia 2006 r. III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/108, M.P.Pr. 2007/8/434).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, iż okres odbytej przez skarżącego zasadniczej służby wojskowej nie podlega zaliczeniu do stażu pracy w szczególnych warunkach z uwagi na fakt, iż w dniu powołania do służby skarżący nie był zatrudniony na podstawie umowy o pracę i nie świadczył pracy w szczególnych warunkach (wnioskodawca odbył zasadniczą służbę wojskową po skończeniu nauki w szkole przyzakładowej). Tym samym fakt, iż ubezpieczony rozpoczął pracę w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie powyżej 3,5 tony w przeciągu 30 dni po zakończeniu służby nie zmienia faktu, iż nie spełnił jednej z łącznie wymaganych, omówionych powyżej przesłanek, warunkach zaliczenia okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej do stażu pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu Okręgowego zaliczeniu do stażu pracy w szczególnych warunkach nie podlega także okres od 09 lutego 1982 r. do 14 czerwca 1982 r. z tytułu zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno - Usługowym (...) bowiem ubezpieczony pracował w charakterze malarza konserwatora. Powyższe stanowisko nie zostało wymienione w wykazie zawartym w przywoływanym powyżej Rozporządzeniu Rady Ministrów a świadczona w tym charakterze praca nie jest równorzędna z pracą w szczególnych warunkach i nie upoważnia do nabycia świadczenia emerytalnego w obniżonym wieku.

Fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w okresach:

- od 27 marca 1976 r. do 28 lutego 1978 r. z tytułu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G.,
- od 04 kwietnia 1978 r. do 07 lipca 1979 r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) G. ,
- od 17 sierpnia 1979 r. do 23 maja 1980 r. z tytułu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...),
- od 26 czerwca 1980 r. do 08 stycznia 1982 r. z tytułu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...),
- od 29 lipca 1982 r. do 31 grudnia 1982 r. z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...) w G. ,
- od 10 lutego 1983 r. do 28 stycznia 1984 r. z tytułu zatrudnienia w Krajowej Państwowej (...), Oddziale (...) w G.,
- od 11 kwietnia 1984 r. do 06 października 1985 r. z tytułu zatrudnienia w Wojewódzkim Zakładzie (...), Zakład (...) w G.,
- od 08 grudnia 1986 r. do 02 października 1988 r. z tytułu zatrudnienia w Wojewódzkim Związku (...), Zakład (...) w G.,
- od 03 października 1988 r. do 31 grudnia 1990 r. z tytułu zatrudnienia w Wojewódzkim Związku (...), Zakład (...)
- od 01 stycznia 1991 r. do 31 maja 1992 r. z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...),
- od 04 maja 1994 r. do 31 grudnia 1995 r. z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...)
- od 09 października 1996 r. do 23 listopada 1996 r. z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. ,
- od 16 lipca 1997 r. do 01 stycznia 1999 r. z tytułu zatrudnienia w Zakładzie Produkcyjno – Usługowym (...)

znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym w szczególności w znajdujących się w aktach rentowych świadectwach pracy oraz w posiadanym przez odwołującego się dokumencie prawa jazdy.

Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd wziął pod uwagę fakt, iż ubezpieczony począwszy od 10 sierpnia 1973 r. posiada prawo jazdy kat. C, a od 01 lipca 1977 r. jazdy kat. CE. Wnioskodawca nie posiada prawa jazdy innych kategorii. W ocenie Sądu Okręgowego powyższa okoliczność potwierdza fakt, iż praca ubezpieczonego na stanowisku kierowcy w istocie polegała na prowadzeniu pojazdów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Nieracjonalne byłoby przyjęcie, iż skarżący w trakcie zatrudnienia prowadził pojazdy o mniejszym tonażu bowiem doświadczenie życiowe oraz logika pokazują, iż pracodawcy, na których spoczywa obowiązek przestrzegania obowiązujących przepisów prawa zatrudniając pracowników nie powierzają im zadań, w przypadku nieposiadania przez te osoby niezbędnych, wymaganych prawem uprawnień.

Niewątpliwie faktyczny rodzaj pracy ubezpieczonego został częściowo potwierdzony zeznaniami świadka J. B. – współpracownika ubezpieczonego ze spornych okresów zatrudnienia, który w trakcie zeznań podkreślał, że wnioskodawcy w wyszczególnionych powyżej okresach czasu kierował wyłącznie pojazdami ciężarowymi o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Należy wskazać, iż świadek J. B. stanowi dla Sądu wiarygodne osobowe źródło dowodowe, ponieważ pracował w przedsiębiorstwach w okresach pokrywających się z zatrudnieniem ubezpieczonego.

Stanowisko zaprezentowane przez w/w świadka zostało także poparte zeznaniami G. K. - żony skarżącego. W ocenie Sądu Okręgowego G. K. jako bliska ubezpieczonemu osoba niewątpliwie mogła mieć interes w korzystnym dla ubezpieczonego rozstrzygnięciu sprawy. Nie mniej jednak Sąd uznał, że również jej zeznania zasługują w pełni na walor wiarygodności, bowiem były szczere, przekonujące oraz spójne z danymi dotyczącymi uprawnień ubezpieczonego do prowadzenia pojazdów mechanicznych określonych kategorii.

Ponadto Sąd zaliczył do stażu pracy w szczególnych warunkach także okres zatrudnienia skarżącego od 16 lipca 1997 r. do 01 stycznia 1999r. podczas którego wnioskodawca zajmował stanowisko kierowca – ładowacz.

Jednocześnie wyjaśnienia wymaga, iż wykonywane przez skarżącego czynności związanych z rozładunkiem transportowanego towaru miały charakter marginalny, dodatkowy i nie zakłócały pracy kierowcy. Nie stanowiły również istoty pracy wnioskodawcy. Dopiero po wykonaniu swego podstawowego zadania – dostarczeniu towaru do miejsca przeznaczenia ubezpieczony, zajmował się jego rozładunkiem. W ocenie Sądu Okręgowego oczywiste jest, iż pracownik, zwłaszcza ze względów ekonomiki i polityki zatrudnienia realizowanej przez zakład pracy zamiast stać beczynnie podejmuje dodatkowe czynności (niezwiązane bezpośrednio z jego podstawową pracą) mające usprawnić, przyspieszyć ogół procesu pracy.

Na marginesie powyższych rozważań Sąd Okręgowy zaznacza, iż nie zaliczył do stażu pracy w szczególnych warunkach pełnego okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Zakładzie Produkcyjno – Usługowym (...) (tj. od 16 lipca 1997 r. do 28 maja 1999 r.). Z cytowanego wyżej przepisu art. 184 ust. 1 ustawy w związku z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia wynika, iż wymóg wykazania 15 lat pracy w warunkach szczególnych musi być spełniony przez ubezpieczonego ubiegającego się o świadczenie w dniu wejścia w życie ustawy, zgodnie z art. 196 ustawy przypadającym na dzień 01 stycznia 1999 r. Powyższe uniemożliwia zaś zaliczenie do w/w stażu pracy okresów zatrudnienia i wykonywania pracy w warunkach szczególnych po dacie 31 grudnia 1998 r.

Reasumując powyższe rozważania, w ocenie Sądu, ubezpieczony spełnił więc wszystkie przesłanki dla nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku, ponieważ na dzień złożenia wniosku osiągnął 60 rok życia, udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego na dochody budżetu państwa, a także spełnił przesłankę co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca w wyszczególnionych powyżej okresach wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie powyżej 3,5 tony - wobec czego był zatrudniony na stanowisku, o którym mowa w poz. 2 działu VIII wykazu A stanowiącego załącznik do przywołanego powyżej

Rozporządzenia Rady Ministrów. Uwzględnienie bowiem spornego okresu wskazuje, iż staż pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych jest dłuższy niż wymagany ustawą, a zatem, zgodnie z przepisem § 4 rozporządzenia, oznacza spełnienie tego wymogu do przyznania wnioskodawcy świadczenia emerytalnego w wieku obniżonym.

W tym miejscu zwrócić także należy uwagę na to, iż zgodnie z brzmieniem art. 118 ust. 1a ustawy, w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Należy podkreślić, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 r. OTK-A 2007/8/97 powyższy przepis należy rozumieć w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nie ustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy.

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie okoliczności, na podstawie których Sąd uznał odwołanie ubezpieczonego za zasadne zostały ostatecznie wyjaśnione w drodze uzupełnienia materiału dowodowego o zeznania świadków (poparte danymi zawartymi w ich aktach emerytalnych m.in. co do świadectw pracy w warunkach szczególnych) i wiarygodne wyjaśnienia ubezpieczonego co do zakresu obowiązków i charakteru pracy wykonywanej w zakwestionowanym przez ZUS okresie, co uzasadnia zastosowanie dyspozycji art. 118 ust. 1a ustawy poprzez wnioskowanie a contrario.

W konkluzji z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił decyzję organu rentowego i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od 01 maja 2013 roku (tj. od pierwszego dnia miesiąca w którym ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o przedmiotowe świadczenie) na zasadzie art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS – o czym orzekł w punkcie pierwszym.

W punkcie drugim, działając na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy, Sąd wnioskując a contrario, nie stwierdził odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, mając na uwadze fakt, iż dopiero wyniki niniejszego postępowania dowodowego pozwoliły na ustalenie okoliczności mających wpływ na prawo do wnioskowanego świadczenia.

SSO Monika Popielińska